

‘Ons dividend bestaat uit hooguit een etentje’

Ondanks moordende concurrentie houdt Venduehuis der Notarissen 's-Gravenhage dapper stand. Sterker nog: de omzet stijgt en records sneuvelen. Al sinds 1811 eigendom van het plaatselijke notariaat. Alleen Vendu Notarishuis Rotterdam kent nog een gelijksoortige constructie. Overal elders hebben notarissen hun venduhuizen afgestoten. Zo is Notarishuis Arnhem in handen van veilinggigant BVA Auctions. Waarom blijven de Haagse en Rotterdamse notarissen hun veilinghuis trouw?

TEKST Hans Oerlemans | BEELD Truus van Gog

‘**O**ok in Den Haag hebben we voor de vraag gestaan: continueren of verkopen aan een private partij? De meningen liepen uiteen’, vertelt notaris Alex Blomaard, verbonden aan Caminada Notarissen in Rijswijk. Hij is voorzitter van de Vereniging Venduehuis der Notarissen te 's-Gravenhage. ‘Uiteindelijk is gekozen voor doorgaan en tevens te moderniseren om de toekomst veilig te stellen. Hoe ons te weren tegen bedreigingen? Dat is een permanent proces.’ ‘We zijn ons bewust van de geweldige historie. Van zo'n instituut neem je niet zomaar afscheid. Bovendien kunnen de

leden hun cliënten een betrouwbaar kanaal blijven bieden om boedels of onroerend goed te veilen. Zonder daar overigens commercieel belang bij te hebben. Ons dividend bestaat uit hooguit een etentje. Alle winst gaat grotendeels op aan onderhoud van het pand.’

TURBULENTE MARKT

In Rotterdam speelt bij tijd en wijle dezelfde discussie, meldt directeur Arne Bonsaksen. ‘Sommige notarissen zijn nauw betrokken omdat ze hier nalatenschappen en andere zaken laten veilen. Voor anderen geldt dat helemaal niet. De kunst is om alle leden betrokken te houden. Onze interne discussie eindigt tot nu toe altijd met dezelfde conclusie:

het notarishuis is een gezond bedrijf, heeft een lange traditie en vervult een maatschappelijke rol. Waarom afscheid nemen? Of dat zo blijft, is ongewis. We opereren in een turbulente markt en moeten onze plek blijven bevechten.’

OPBOKSEN

In een voormalige burgemeesterswoning midden in Den Haag huist al sinds de oprichting het Venduehuis. Vele duizenden kavels gingen hier onder de hamer: schilderijen, juwelen, porselein, meubelen, design, curiosa, etnografie enzovoort. En sinds de fusie (2016) met Van Stockum's Veilingen ook antiquarische boeken en prenten. Verder vinden executieveilingen plaats van onroerend goed bij faillissement. Directeur Peter Meefout: ‘We zien het aantal huizenveilingen dalen door de hoogconjunctuur, maar de opbrengsten stijgen. Zozeer dat soms met de overwaarde alle openstaande schulden kunnen worden afbetaald en de schuldenaar zelfs nog iets overhoudt.’

Peter Meefout en Alex Blomaard

Arne Bonsaksen

Behalve het gebouw en de ‘hamer’ is er weinig negentiende-eeuws aan de huidige veilingpraktijk. Volgens Meefout heeft internet de branche volledig op zijn kop gezet. ‘Onze concurrenten zijn nu digitale veilingplatforms als Catawiki en BVA Auctions. Wereldwijd opererende spelers met kapitaalkrachtige investeerders. Catawiki heeft inmiddels 600 medewerkers en haalde 75 miljoen euro op bij investeerders. Daar moeten we tegen opboksen. Wie nu een sieraad of een designlamp wil verkopen, kan kiezen uit talloze kanalen. Ook onroerend goed veilen, gebeurt

Indisch schilderij van Willem Hofker voor 300.000 euro. Hoge verwachtingen heeft hij van de veiling dit voorjaar van een werk van de veelgevraagde Indische schilder Lee Man Fong. Meefout: ‘Dit soort spectaculaire veilingen trekken de aandacht en versterken onze positie. Ze laten zien dat je bij een fysieke veiling hoge prijzen kunt afhameren.’

BIEDERMEIER OF PASTOE

De internationale veilinghuizen Christie’s en Sotheby’s hebben zich tijdens de crisis vrijwel geheel uit de Nederlandse markt terugge-

vijftig en zestig van de vorige eeuw. Wat vroeger naar de kringloop ging, wordt nu bij ons aangeboden. Een uniek glasservies van Copier of een dressoir van Pastoe brengen mooie bedragen op, terwijl het moeite kost een koper te vinden voor een prachtige Biedermeierkast uit de negentiende eeuw. Onze markt is heel gevoelig voor trends. Ongetwijfeld is die Biedermeierkast over een tijd weer *top of the bill*. Op dit moment is dat Scandinavisch design. Het zijn golfbewegingen. Wie slim is, slaat nu zijn slag.’

TWEDE EN DERDE LEVEN

Het Venduehuis in Den Haag kiest voor duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Alex Blomaard: ‘Dat zijn we aan onze stand verplicht. Het notariaat dient de samenleving en dat is ook bij het venduehuis zichtbaar. We hebben bijvoorbeeld een aantal medewerkers in dienst – ouderen en jongeren – die moeilijk aan een baan konden komen. Ze zijn dolgelukkig werk te hebben en voldoen uitstekend. Het venduehuis is verder een erkend stagebedrijf en houdt veilingen voor het goede doel. Wat betreft duurzaamheid waren we altijd al goed bezig: alles wat hier de deur uitgaat, krijgt een tweede en soms derde of vierde leven.’ ■

‘Een zaalveiling roept extra emotie en kooplust op. Liefhebbers krijgen het “nu-of-nooit-gevoel”

steeds vaker uitsluitend nog digitaal. Vroeger was dit het domein van het notariaat en de veilinghuizen.’

ZAALVEILING

Rotterdam en Den Haag combineren zaal- en onlineveilingen. Tijdens veilingdagen kan men wereldwijd digitaal meebieden. En dat gebeurt ook steeds meer. Peter Meefout: ‘Veilen in de zaal in combinatie met internet brengt de hoogste prijs op, daar ben ik van overtuigd. De kwaliteit van een object wordt beter gezien en gewaardeerd. Het proces is bovendien volledig transparant en gebeurt onder toezicht van een notaris.’ Arne Bonsaksen voegt toe: ‘Een zaalveiling roept extra emotie en kooplust op. Liefhebbers krijgen het “nu-of-nooit-gevoel” en dat zorgt voor hogere biedingen.’ Daarom kiezen aanbieders van grote kunstverzamelingen en waardevolle inboedels nog steeds voor een fysiek veilinghuis. In 2017 boekte het Venduehuis Den Haag een record met de veiling van een kunstwerk van graffiti-artist Keith Haring (een beschilderde zeecontainer). Een verzamelaar uit New York bood 1,1 miljoen euro. Een jaar eerder liet de familie Maduro (naamgever van Madurodam) een grote verzameling objecten veilen. Tot veler verrassing bracht een Chanoeka-kandelaar 412.000 euro op. Arne Bonsaksen geeft vergelijkbare voorbeelden, zoals de veiling van een

trokken. Hierdoor is extra ruimte ontstaan voor de venduehuizen. Ze profileren zich steeds meer met themaveilingen. In 2017 hield Den Haag onder meer de eerste Indonesian Art Sale onder auspiciën van Frans Leidelmeijer, bekend van Tussen Kunst & Kitsch. In 2018 zijn er veertien themaveilingen waaronder de nalatenschap van de markante collectioneur en galeriehouder Hans Sonnenberg.

Rotterdam houdt twee keer per jaar de veiling Design 1900-Nu met eveneens een expert uit Tussen Kunst & Kitsch: Marcel Brouwer. ‘Design is booming’, zegt directeur Bonsaksen. ‘We zien een sterke groei van de inbreng, van art deco tot meubilair en lampen uit de jaren

Notarissen op afstand

De Vereniging Venduehuis der Notarissen te ’s-Gravenhage (circa vijftig leden) heeft geen bemoeienis met de dagelijkse gang van zaken in het veilinghuis. Wel overleggen de vijf bestuursleden regelmatig met de directie. Zij zijn tevens commissaris van het Venduehuis en vormen de directie van de houdsterverenootschap.

De omzet (hamerprijzen) bedroeg in 2017 ruim 7 miljoen euro, exclusief het veilen van

onroerend goed. Een flinke financiële buffer is noodzakelijk om slechtere jaren en tegenvallers op te vangen. Ook vergt de van oorsprong vijftiende-eeuwse burgemeesterswoning veel onderhoud. Toch zijn de financiële risico’s beperkt, mede gezien de waarde van dit pand.

De structuur van Vendu Notarishuis Rotterdam is vergelijkbaar met het Haagse model. Het bestuur kiest ervoor geen mededelingen te doen over de omzet en resultaten.